

V
La seva vocació intel·lectual

Des de Casablanca

Estimada S.,

Us faig arribar quatre coses.

Tot primer, una carta personal per al P. Perrin. És força llarga i no conté res que no pugui esperar indefinidament. No la hi trameteu pas; doneu-la-hi quan el vegeu, i digueu-li que esperi a llegir-la el dia que tingui lleure i llibertat d'esperit.

Segonament (dins un sobre tancat, per a més comoditat, però cal que l'obriu, així com els altres dos), el comentari dels textos pitagòrics, que no havia tingut temps d'acabar, perquè l'afegiu al treball que us vaig deixar en anar-me'n. Us serà fàcil, car va numerat. És horriblement mal redactat i mal compost, certament molt difícil de seguir en cas de lectura en veu alta, i molt, massa llarg per a ser transcrit. Però només el puc enviar així.

Digueu al P. Perrin que finalment, tal com li vaig dir de bon principi, desitjo que tot el conjunt d'aquest treball sigui, al capdavall, confiat a la custòdia de Thibon i afegit als meus quaderns. Però que el P. Perrin el conservi tant de temps com cregui que en pot treure encara potser una gota de suc per al seu propi ús. Que el deixi veure també a qui li sembli. Li llegeix això en tota propietat, sense cap mena de reserva. Només tinc por que, fora dels textos grecs, sigui un present de valor nul. Però és l'únic que tinc.

Tercer, hi he afegit a més la còpia de la traducció d'un fragment de Sòfocles, que he trobat entre els meus papers. És el diàleg sencer d'Electra i Orestes, de què n'havia transcrit només uns quants versos en el treball que teniu. En copiar-lo, cada mot ha tingut un ressò tan profund i secret al centre del meu ésser, que la interpretació d'assimilar Electra a l'ànima humana i Orestes a Crist és, per a mi, quasi tan segura com si jo mateixa hagués escrit els versos. Digueu-li també això, al P. Perrin. Quan llegeixi el text ho entendreà.

Llegiu-li també el que ara us diré; espero, del fons del cor, que no li sàpiga greu.

En acabar el treball sobre els pitagòrics, he sentit de manera definitiva i certa —tant com un ésser humà té dret a usar aquests dos mots— que la meua vocació m'imposa de mantenir-me fora de l'Església, fins i tot sense cap espècie de compromís, ni implícit, amb ella ni amb el dogma cristià; en tot cas, tot el temps que jo no sigui del tot incapaç de treball intel·lectual. I això, pel servei de Déu i de la fe cristiana en el domini de la intel·ligència. El grau de probitat intel·lectual que m'és obligatori, per raó de la meua vocació, exigeix que el meu pensament sigui indiferent a totes les idees, sense excepció, compresos el materialisme i l'ateisme; igual d'acollidor i igual de reservat amb totes. Així com l'aigua, que és indiferent als objectes que hi cauen; que ni els pesa; són ells que s'hi pesen, després d'un cert temps d'oscil·lació.

Prou ho sé, que no sóc verament així, fóra massa bell; però tinc l'obligació de ser-ho, així; i de cap manera no podria ser-ho, si estava dins l'Església. En el meu cas particular, per a ser engendrada a partir de l'aigua i de l'esperit, m'he d'abstenir de l'aigua visible.

No és pas que em senti amb capacitats de creació intel·lectual. Però sento obligacions que hi tenen relació, amb una tal creació. No és pas cosa meua. No m'ho puc impedir, de sentir-ho. Ningú que no sigui jo mateixa no les pot apreciar, aquestes obligacions. Les condicions de la creació intel·lectual o artística són una cosa tan íntima i secreta que, de fora, no hi pot penetrar ningú. Prou ho sé, que els artistes s'excusen així de les seves males accions. Però, per a mi, es tracta de tota una altra cosa.

Aquesta indiferència del pensament, al nivell de la intel·ligència, no és gens incompatible amb l'amor de Déu, ni amb un vot d'amor interiorment renovat cada segon de cada dia, cada cop etern i cada cop enterament intacte i nou. Jo fóra així, si fos el que he de ser.

Sembla una posició d'equilibri inestable, això, però la fidelitat, de què espero que Déu no me'n refusarà pas la gràcia, permet de mantenir-s'hi indefinidament sense moure's, εν ὑπομονη (en hüpomone).

És per al servei de Crist, en tant que és la Veritat, que em privo de tenir part en la seva carn tal com ho ha instituït. Més exactament, és ell qui me'n priva, car mai fins ara no he tingut ni un segon la impressió de poder triar. Tan certa estic que tot ésser humà hi té dret, com que jo n'estic així privada per a tota la vida; tret, potser —només potser—, del cas que les circumstàncies em llevessin definitivament i del tot la possibilitat del treball intel·lectual.

Si això li ha de saber greu, al P. Perrin, tan sols puc desitjar que m'oblidi tot seguit; car més m'estimaria, infinitament, no tenir cap part en els seus pensaments que no pas ser-li causa del més mínim disgust. Tret, això sí, del cas que ell en pogués treure un bé.

Tornant a la llista, us envio també els fulls sobre l'ús espiritual dels estudis escolars, que m'havia emportat per error. També és per al P. P., per raó de les seves relacions indirectes amb els jocistes de Montpeller. Fora d'això, que en faci tot el que vulgui.

Deixeu encara que, del fons del cor, us doni les gràcies per la vostra gentilesa amb mi. Hi pensaré sovint, en vós. Espero que de tant en tant puguem tenir notícies l'una de l'altra; però no és pas segur.

Amicalment,

Notes:

El 15 de setembre de 1940, Simone Weil i els pares arriben a Marsella fugint de la immediata ocupació de París pels alemanys.

El juny de 1941 se'n va al convent dels dominics de Marsella a veure el pare J. M. Perrin, per demanar-li si la pot ajudar a trobar una feina de treballadora agrícola. El pare Perrin confia aquest encàrrec a Gustave Thibon, que n'hi troba una.

Durant mesos, al convent dels dominics, hi conversa sovint de temes religiosos amb el pare Perrin. El març de 1942, però, aquest religiós es trasllada a Montpeller.

El pare Perrin baixa sovint a Marsella a veure-la, fins que el 14 de maig de 1942 Simone s'embarca amb els pares cap a Nova York.

És sobretot durant aquest temps en què només veu el pare Perrin en baixar ell a Marsella, i fins després, de viatge a Amèrica, quan li escriu tot un seguit de cartes, entre elles aquesta, del maig del 1942.

La carta és adreçada a Soulange Beaumier (n. el 1911), que havia renunciat, poc abans de la guerra, a la seva feina d'assistenta social per ajudar el pare Perrin. Li dactilografava els manuscrits i el correu, i l'acompanyava en els seus desplaçaments. Durant la guerra, rebia a casa persones (jueus, catòlics o altres) en situació de cerca per raó d'origen o d'hostilitat a l'ocupant.